

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy óra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Szolgátság.

Midőn a képviselőházban a közgazdasági államosításról szóló törvényjavaslat tárgyalását megkezdtek s az eldőlő kijelentette, hogy ez után nem választott, hanem kinevezett tisztviselők fogják a közigazgatást intézni, azonnal főlhangzott a gunyos közbeszólás: „libériás inasok.”

E két szó nagyon találóan jellemzi a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslatot, mert annak valóban nincsen más célja, mint a szolgátság megteremtése. Ha eddig — mint állítják — a tisztviselő a választói közönségtől függött (ámbar e függés nem volt segyen, mert ezerek, vagy százak bizalmából foglalták el valamely helyet, mindig kitüntetés bákire nézve), ezután a minisztertől és főispántól fog függeni s e függés olyan természetű lesz, mint a mily függésben van a libériás inas a gazdájától.

Hogy e hasonlat még található legyen, nagyon valószínű, hogy a kinevezett tisztviselők egyenruhát fognak kapni, mint a Bach-korszak beameterei. Ha már a lényegben utánozzák a Bach-korszakot, bizonyos, hogy utánozni fogják a külsőségeket is. S az egyenruha nem a díszmagyar lesz, hanem az a maskará, mely a múlt század végén és a század elején az udvaroknál divatozott: háromszögletű kalap, paroka, kötésig érő nem tudai mifele, térdig érő nadrág s harisnya. Talán még egyenes kardot is fognak kapni a megyei urak a görbe szabaly helyett. Már most tessenek elképzelni Hajdúvármegye alispánját, ki midőn díszmagyarba öltözik, Tuhutum apánkat jutattja eszünkbe, ilyen egyenruhában!

Vagy pedig, ha a városi közigazgatás is államosítottatik, milyen jól fog illeni a jó magyar tisztviselők dőlő alakjára, melyre még eddig sokszor magyar ruha simult, az a beamteri egyenruha! Még a bajuszukat és szakállukat is le kell vágni majd a kinevezett tisztviselőknek, hogy „hivatalos” jellegük annál inkább feltűnjék, s hogy annál jobban hasonlítsanak az osztrák beamterekhez, kik mindnyájan borotvált arcuak s e miatt szörnyű nagy tekintéllyel bírnak; az új rendszer, melylyel megakar minket nyomorítani Szapáry, ugy is az osztrákoktól vette, természetes tehát, — hogy e rendszer külsőségeit is át fogja

venni s a dőlő magyarokból külön németet csinál a németnél!

Hogy pedig a külsőségeknek mennyi jelentőségük van, azt nagyon jól tudjuk hazánk történetéből. Midőn a magyarság — a Mária Thérzia uralma alatt, ki aranyláncot rakott főurainkra s ezeknek példája lefelé is hatott — nemzeti jellegéből kivetkezett: pár évtized alatt annyira súlyd hazánk, hogy jövője felett a legjobbak is kétségbeestek.

Mély bánattal, hazafiúi haraggal kiáltotta oda Berzsenyi a romlásnak indult hajdan erős magyarnak, hogy elődeinek bajnokai kontosét s nyelvét megvetve, rut idegent cserélt, — levét a magyar fényes nemzeti bélyegét is rut szyrbarita vázzá változott: de akkor épen a legveszedelmesebb időben, nagy férfiak támadtak, kik a nemzetet visszaverték a helyes utra s megmutatták neki, hogy melyik ut vezet a nemzeti nagysághoz.

Ma pedig a törpék, az államférfiúi nagyság törzsképei, az epigonok, kikalkotni nem képesek, a rombolás művéhez fogtak s hinárba akarják vezetni a nemzetet kifizetődött észjárásuk bárgy szüleményével; le akarják törlni ősi alkotmányunkról a nemzeti bélyeg utolsó nyomát, helyébe akarnak állítani egy olyan szervezetet, mely nem nemzeti államot, hanem szolgátságot teremt e földön.

Szolgátság! Mily rettenetes szó ez a szabadsággal hevílt magyar ember előtt! Igazán elfognak kárhozni ő apáink, mert szolga-földben nem tudnak nyugodni. Az egyenes, férfias magyar jellem, mely törhetett, de nem hajlott meg soha, átváltozik szolgámeghunyászkodássá. A miniszterek és főispánok parancsai az előttemegörnyednek ezeken és ezeken s a büszke magyarból, ki királyi előtt se hajlik le, hanem férfias hódolással üdvözl, a legelső magyar embert, libériás inas lesz, ki a miniszterek előszobáiban fog ácsorogni s kunyorálni fog egy kis beamterségért maga és atyafisága számára.

S Magyarországból nem lesz jogállam, nem lesz nemzeti állam, hanem lesz — mint Mocásy mondta — rendőrállam!

Hanem azért a politika bohócainak, kik közigazgatási bukfeneket hánynak s azt állítják magukról, hogy

ők „reformerek”, holott csak kontár munkát végeznek: csak tapsoljatok!

A német gabonavámok sorsa. Tehát mégsem fogják leszállítani a német gabonavámokat. Mint Berlinből telegrafálják, a porosz képviselőház hétfői ülésén Caprivi birodalmi kancellár közölte, hogy az államminiszterium nem határozhatta el magát arra, hogy a szövetségtanács előtt a gabonavámok leszállítása mellett foglaljon állást, mert általános inség nincs és az aratási kilátások jobbakk, mint két héttel ezelőtt. Általános előny, Caprivi szerint, a gabonavámok leszállításától várható nem volna. Hogy a német kormány emez elhatározását mennyire befolyásolta a vetések állása és mennyire a Svájccal folytatott tárgyalások levő vámszerződés, azt bajos megmondani. Mi úgy tartjuk, hogy az államminiszterium inkább azért ejtette el a gabonavámok leszállítását, mert attól tartott, hogy akkor Svájccal szemben a tárgyalásoknál nem fog kellő erővel fellephetni s illetve mert akkor ferde helyzetbe jutott volna mi velünk szemben, mint azért, mert a vetések állása miatt egynehány nappal ezelőtt táplált aggályai eloszlattak.

Az osztrák államvasutak megváltása. Mint Bécsből távirják, egész határozottsággal lépett föl az a hír, hogy az osztrák államvasut magyarországi hálózatainak megváltása iránt meggyezés jött létre. A magyar állam a beváltásért fizet millió forintot készpénzben évi járadékul. A bpesti központi igazgatóság mellett forgalmi igazgatóságok lesznek még: Budapesten, Pozsonyban, Kolozsvárott és Zágrábban.

Politikai hírek.

Politikai mozgalmak Kolozsvármegyében. Kolozsvármegye birtokos osztályánál, mint az „E-s” írja, nagy örömet okozott br. Kemény János és Zeyk Károly orsz. képviselőknek a szabadelvű pártkörből történt kilépése. A tekei választókertületben már mozgalom indult meg, hogy Kemény bárónak elismerést szavazzanak. Abban az esetben, ha báró Kemény János a mandátumát letenné, a mit nem hiszünk, az odaváló s egyébiránt csekélyszámu kormányparti centralisták Dózsa Endre főszolgabíró léptetnék föl. Ez azonban a függetlenségi párt jelöltje számára biztosítaná a nagy többséget. Kolozsvármegye másik két képviselője, gróf Esterházy Kálmán és Sombory Lajos,

a vármegye közgyűléséről azzal a tanúsgal távoztak, hogy választóikat úgy képviselnék helyesen, ha Keményék példáját követnék s a szabadelvű körből szintén kilépének. A vármegye legkiválóbb birtokosai kimondták különben, hogy jövőre csak az a képviselőjelölt számíthat támogatásukra, a ki a ház asztalán levő közigazgatási törvényjavaslat ellen szavaz.

Államosítás és személyváltozások. Az államosítás keresztültelése után személyváltozásokat tervezgetnek a belügyminiszteriumban. Egyik ily hír szerint Szalavszky Gyula államtitkári állását fölcseréli a közigazgatási bíróság elnökének állásával.

Kilépés a szabadelvű pártból. Miksa Elek országgyűlési képviselő, a szabadelvű párt elnökehez, Podmaniczky Frigyes báróhoz intézett levelében, azt jelenti ki, hogy a párt kebeléből a közigazgatási reform iránt hozott párthatározat következtében kilép. Ugyanez alkalommal kinyilvánítja, hogy más pártnak sem lesz tagjává.

A fogyasztási adók kiterjesztése. — A pénzügyminiszter hétfőn törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé a cukoradóra, az ásványolajra, valamint a cukor és sörfogyasztási adóra vonatkozó törvényeknek az eddigi fumei vámkülzetben leendő életbeléptetéséről. E törvényjavaslatot a szabad kikötők megszüntetése tette szükséges s ezért a július 1-én fog életbelépni ép úgy, mint az erre vonatkozó törvények egyáltalán. A javaslat, az 1887. évi XLIV. törvénnyel meghosszabbított vám- és kereskedelmi szerződés értelmében, az osztrák pénzügyminiszterrel egyetértőleg állapított meg.

Szászmege az államosítás ellen. Mint Nagyszebenből írják: Szászmege hétfőn tartott közgyűlésén elhatározta, hogy Alsó-Fehérmegye kérvényét — mely az államosítás ellen van intézve — az állami közigazgatás tárgyában pártolól, Somogy és Szatmármegyék átiratait pedig egyszerűen tudomásul veszi.

A harmas-szövetség akcióiban. A „Vossische Zeitung” jelenti Párisból: Rudini kérésére az új harmas-szövetségi szerződésbe azt a határozatot is fölveték, hogy az esetre, ha a földközi tengermelléke birtokállományában változás állna be, különösen ha Franciaország megkísérlelné Taniszt magához ragadni, Olaszország követelheti a szövetségesek közbelépését.

Szerbia nem háborúskodik. A „Times” belgrádi levelezője meginterjúvolta Risztics régénst, ki Bulgária védelmi intézkedéseiről szólva, kijelentette, hogy a szerbeknek eszük ágában sincs háborút kezdeni (P) Szerbia törkevei Maczedoniát illetőleg platonikus természetűek; e kérdést Európának kell meg-

oldania. A királyi kiskorúságának utolsó éveit a belső fejlődésnek fogják szentelni és Szerbia törekedni fog elkerülni minden surlódást szomszédaival.

A képviselőházból.

Budapest, június 2.

A Ház mai ülésén folytatták a közigazgatási javaslat feletti vitát, melyet ma a törvényjavaslat mellett Vojnics István kezdett. A képviselőház érdeklődéssel hallgatta Vojnicsot.

Utána Boda Vilmos szólalt fel a javaslat ellen, s a függetlenségi párt álláspontjából nyugodt és szakszerű módon bírálta azt.

Követte őt Rakovszky István, kinek beszéde alatt megstírtódtak a kormányparti padok, s a szabadelvű párti tagok beözönlése jelezte, hogy súlyt fektetnek Rakovszky István felszólalására. Rakovszky István gouvernementális szempontokból védte a törvényjavaslatot, de ebben helyes mértéket tudott tartani. Beszéde végén maga Szapáry miniszterelnök sietett neki először gratulálni.

Ezután következett báró Prónay Dezső beszéde a javaslat ellen. Báró Prónay Dezső valóban magas történelmi és állambölcsészeti magaslatra helyezte ama nézpontokat, melyekből a törvényjavaslatban kifejezett politikai irányt bírálta s elemezte. Beszéde egy igazi bucklei tanulmány volt, a tudományak, a tapasztalásnak s az állami és társadalmi problémák fejtegetésének, melyre ható apparátusával.

Utolsó szónok Földváry Miklós volt a javaslat mellett.

Parlamenti helyzet.

A kormány és pártja az „E-s” értesítése szerint — megtette már a szervezkedési előkészületeket arra, hogy az egész nyáron át képes legyen a parlamenti tanácskozásokat fennakadás nélkül folytatni.

Erre nézve biztosítani kell első sorban hogy a képviselők mindig oly számban legyenek jelen, hogy a ház határozatképes legyen s másodsorban, hogy a kormánypart meglepetés által valamely fontosabb kérdésben le ne szavazzassék.

E célból június és július hónapokat három turnusra beosztva, számításuk szerint, ha mindeu turnusban 85 képviselő állandóan jelen lesz: mindkét cél biztosan el lesz érve. E számba és e kombinációba a mérsékelt ellenzék nincs befoglalva s e párt tagjaihoz természetesen b. Podmaniczky

szót se, csak sohajtott egy nebanyszor a mint haladtunk. Mikor aztán egy kisebb, néptelen utcára értünk, ott egyszerre megállott félve megfogta a kezemet s így szólott gyenge, bizalmas hangon.

— Bizony tekintetes uram, gyáva ember vagyok én nagyon. Mert — miért tagadnám? — nem voltam én a papnál, hanem voltam a helyett minden nap a korcsmában. — Ittam, mulattam, hogy feledjem azt az aszszonyt, s minél inkább akartam feledni, annál jobban éreztem, hogy szeretem, ugy szeretem, amint még soha sem szerettem, s hogy nem tudnék nála nélkül élni. Nézzem rém tekintetes uram! Nem a bor, nem az éjszaka viselt így meg engemet, hanem az a gondolat, hogy elvállok attól az aszszonytól. Tudom, hogy meg kellene tennem, tudom, hogy nem érdemel tőlem meg egy jó szót sem s én még sem hagyom el. Nem! Oda megyek, leborulok előtte, megcsókolom a lábát nyomát is, meg az anyját is, a ki mindent tette velem, — csak még egyszer visszabocsáss a hozzám, csak még egyszer visszajöjjön a házamhoz, hogy ne sirjon a lelkem utána...

A könyv hullott a szeméből, de észre sem vette. — Igazán sajnálni kezdem ezt a becsületes embert, kit a szive nem engedőrsneklenni. Vigasztalni akartam s nem tudtam mit mondjak neki. Csak úgy véletlenül jött ajkamra a kérdés.

— Hát az sem rossz ha visszahozza ismét azt az aszszonyt — kedves barátom; de hátha ismét odahagyja?

Elfordult félre s csak úgy mormogta magában:

— Akkor... akkor érzem, hogy valami rosszat teszek, valami nagy bűnt fogok elkövetni; hadd legyen vége már egyszer! Ugy se sokat ér az élet! Nem ér az hajtó-fát sem...

FARKAS SÁNDOR.

AZ „ELLENZÉK TÁRCZAJA”.

1891. Június 3.

Egy gyenge szívű ember.

Ott ismerkedtem meg vele az udvari borbélyomnál. Mikor beléptem, épen akkor szappanyozták be az arcát, hogy megfoszák egyik ékeségétől. Vele maga a borbély foglalkozott, nekem pedig a segéd jutott, ki szerfelett bőbeszédű volt s mindent észszeladart, miközben a habot mütértőleg verte a porcellán csészében. Rossz kedvemben voltam épen; untam az egész embert — ha szelid portéka, hogy csupa áldás egy emberre nézve. Nem mi vagyunk az oka ennek a keserves állapotnak, hanem az anyósom. Ez a mi átkunk. Mert kérem, hiába szeretjük mi egymást a feleségemmel, hiába vagyunk békességben, mert mihielyt az anyósom hozzánk jár, mindjárt bajt hoz magával, mindjárt felbontja a házi békességet. Bizony isten, sokszor sirva nézem, sirva érzem — hogy idegenkedik el a szívűnk egymástól. S bizonyosan érzi ezt az aszszonyt, s is, csak sir, de nem tehetünk semmit. Én nem merek szólani, mert az anyósom kikaparná a szememet; a feleségem nem mer szólani, mert az anyja engedelmisségre szoktatta. A vége az, hogy elmegy vele s ott ül addig, míg utána nem megyek s ott szinte térdem állva meg nem kérlelem az anyját, ezt az áldott jó aszszonyt, a hogy ő mondani szokta, s bocsánatot kérve fel nem fogadom, hogy ezután okosan viselem magamat, s nem adok okot a perlekedésre. Olyankor aztán magához ölel az anyósom s sirva kér, hogy becsütljem meg jobban a leányát, meg őt is, mert soha párjokat nem kapnám a világban. Arra aztán én is elérékenyedem, mert érzem, hogy szeretem a feleségemet s tudom, hogy ő is szeret. Már őt esztendő óta ismétlődik az a komédia.

Szerencsére a szomszédom megszólalt e pillanathban. Hangja lúdszéd és meláncolikus, a mint mondta a borbélynak:

— Sohse kímélje, barátom! Nyúzza azt az arcot kedve szerint. Nem baj, ha megvágyja is, sőt az se volna nagy baj, ha a nyakamat levágná...

Később nagy szomorúan hozzátette:

— Ugy se sokat ér az élet! Nem ér az egy hajtó fát sem...

S egy mélyet sohajtott utána.

Mikor pedig rendbeszedett a borbély azzal az utcára léptem s ő is kijött utánom, nem tudtam megállni, hogy legálabb egy szivarral meg ne kínáljam hála fejében. S a mint rágyújtva egymás mellett megindultunk, úgy jött, mintha valami régi ismerősek, bizalmas barátok lettünk volna.

— Talán nő, — barátom uram kérdem?

— A hogy vesszük, az is meg nem is,

Frígyesnek, mint a végrehajtó bizottság elnökének figyelemztetése e tárgyban nem intéztetett, de igen is intéztetett a kormány-párt tagjaihoz.

E szervezkedéssel szemben egészen bizonyos, hogy egy a kabinet mint a többség vezető tagjai el vannak határozva, hogy a nyári tüsszak július végén s legfőleg augusztus 1-ő napjainak tul semmi esetre ki nem tejesztetik. Ha tehát ekkor a törvényjavaslat tárgyalása be nem fejeztetik, a le nem tárgyalta téli, vagy inkább a jövő tavaszitüsszakra halasztatik, miután az őszön és télen a delegációk és költségvetés miatt az államosítás kérdését tárgyalni nem lehet.

Hogy azonban az országgyűlés végén, a választások előtt közvetlenül tanácsos lesz-e tárgyalni e kérdésre az illetékes körök bizonyára igennel nem felelnek.

A mérsékelt ellenzék semmi intézkedést nem tett eddigéig s nem is fog tenni arra nézve, hogy tagjai állandóan Budapestben maradjanak. A részletes tárgyalás azonban e párt is élénken be akar folyni, valamint néhány tagja felszólal az általános tárgyalás folyamán.

Igy legközelebb tán holnap Veszter Imre vagy esetleg más fog felszólalni, hogy a párt részéről hivatalosan kijelentse, a mit gr. Apponyi kijelenteni — mint mondják — elfelejtett, hogy a mérsékelt ellenzék a javaslatot a bizottság szervezésében csak minimumnak tekintti, ha tehát a többség ezt bármily részletesen reaktíve módosítja: a részletes tárgyalásnál az egész párt az egész javaslat ellen fog állást foglalni.

A 48-as és függetlenségi párt valamint az Ugron féle 48-as párt is mint egy ember van elhatározva a javaslat ellen a parlamentárizmus szokott loyális fegyverével kitartón és erőlesen küzdenie s biztosnak tartja, hogy a javaslat e nyár folyamán le nem tárgyalatik.

A függetlenségi párt eddig nem látta szükségesnek a részletes vitára nézve intézkedéseket tenni, miután tagjai közül ma is 24-én szölsára fel vannak iratkozva s legálabb ennyien ezen felül is az általános vitában fel fognak szólalni. Valószínű azonban, hogy a kormánypárt szervezkedési előkészületei ellenében e párt is mielőbb megteszi a kellő intézkedéseket.

A függetlenségi és 48-as pártnak ma, az Ugron-féle árnyalattal együtt 86 tagja van kik közül 85-en ellenzik a javaslatot. A kormánypártból már eddig kilépett 8 képviselővel s a pártokintitülékkel együtt több mint 100-an határozottan ellenzik a javaslatot. Legalább fele e tekintélyes számnak az általános vitában is fel fog szólalni az ellenzék súlyát azonban a részletes vitára tartja fel.

Ily számarányok mellett, a javaslat mellett a többség ugyan bizonyos, de ép oly bizonyos az is, hogy annak letárgyalása ez országgyűlésen be nem következhetik. Ha csak a valódi ellenzék ezt készakarva meg nem engedi.

Körorvosok és az államosítás.

Mint Bpestről tudósítanak, majdnem husz tekintélyes fővárosi orvos, egyetemi tanár meg képviselő jött össze hétfőn délután 6 órakor a Hungaria-szálló egyik termében dr. Oláh Gyulánál, a községi és körorvosok egyesülete elnökének a fülhívására, hogy a megyei közigazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása alkalmából megbeszélje a községi és körorvosok helyzetét s országos kongresszus után a képviselőházhoz intézendő felirattal kérje az államosításnak a községi és körorvosokra való kiterjesztését.

A községi és körorvosoknak ugyanis, a kik jelenlegi helyzetükkel legtöbbször elégedetlenek, zokon esett az a körülmény, hogy a javaslat ha röviden is, de világosan szól a körjegyzőségek államosításáról, a községi és körorvosoknak várva-várt államosítását azonban még csak kilátásba sem helyezi.

Ezen a mellőztetésen akart volna segíteni az értekezlet a községi és körorvosi intézmények az államosítási javaslat keretében való fölvetése által: de az értekezleten éppen a községi és körorvosok oly csekély számban jelentek meg, hogy a jelen voltak — kilencz-tized részben fővárosi orvosok és különösen meghívott országgyűlési képviselők — szinte illetéketleneknek tarthatták magukat kizárólag amazok ügyében értekezni. Az értekezletet egyéb számottevő okok is arra birták, hogy a mozgalmat szélesbőre alapra fektesse s a kongresszust ne szorosan puszán a községi és körorvosok ügyére, hanem terjessze ki a törvényhatóság orvosok érdekeire is.

Ott volt az értekezleten gróf Apponyi Albert is, noha az ő szerepe nagyon szűkösre szorított. Véleményt kértek tőle: vajjon lehetséges-e tartja-e, hogy a képviselőház megérje a javaslat tárgyalásával addig, a míg az orvosok kongresszusa elkészül a törvényhozáshoz intézendő memorandumával?

A kényes kérdés oly nyíltan és annyi bizalommal intéztetett a mérsékelt ellenzék vezéréhez, a kinek a kormány iránt való jóindulatában és a javaslatot támogató párttal való egyetértésében immár nem is kételkedik senki, hogy előle — bármennyire feszélyezte — ki nem térhetett. Apponyi gróf reményelt fejezte ki, hogy a kongresszus, ha mátló számítandó három hét alatt feliratát a parlamenthez beterjeszti, az orvosokra nézve még mindig elég jók érkezik oda.

A továbbiakban beakarták választani a grófot a végrehajtó bizottságba, a mely a kongresszus elé terjesztendő javaslatot fogja kidolgozni, de a gróf kijelenté, hogy a memorandum elkészítésében szerepet nem vállalhat.

Nem azért, mintha a munka alól ki akarna vonni magát, hanem mert — ezek voltak szavai — mi, a törvényhozás tagjai, a kik majd elbíráljuk azt a feliratot, nem prejudikálhatunk magunknak. Pedig ezt tenőnk, ha a felirat elkészítésében részt vennénk. Apponyi gróf e kijelentése után nem sokára el is hagyta a termet, még az értekezlet vége előtt.

Dr. Oláh Gyula, Papp Samu, Pollák József és mások hozzászólása után Földváry alispán elnök határozatképen kimondja, hogy a községi és körorvosok országos kongresszusát e hó 21-én megtartják. Egy memorandum kidolgozására husz tagu bizottságot küld ki az értekezlet, melynek elnöke Földváry alispán marad s két hét múlva tart ülést a memorandum megbeszélése céljából.

— Bryán, hogy érted ezt?

— Ismételem — tudta-e anyám akkor hogy Halling Dorka Holt Mari volt?

— Nem — Bryán — nem tudtam!

— Most már tudom, hogy anyám mit gondol — értem.

Bryán meghuzza a csengettyűt midőn beszél s ismét az anyához fordulva — folytatja —

— Még egy szavam van anyámhoz, kívánja-e még mindig, hogy Holt Marit nől vegyem?

Az anyja bámulva néz reá. — Holt Marit — miért ne vehetné el Holt Marit?

— Igyekszik gondolatait összpontosítani; mert mind a saját biztonságával volt elfoglalva. Holt Mari egy angyal, s a jószág maga.

— Miért ne vehetné el Bryán?

Anyám, mielőtt a leányok feljőnnének mondja meg nekem, hogy Dorka miért találkozott akkor este azzal az emberrel?

— Ő — az — én szolgálatomban volt — dadogta az anyja.

— Nem igaz — válaszolja a fia szenvedélyesen; anyám van az ő szolgálatában!

— Nevezze meg őtet! Merésze-e anyám megnevezni előttem azt a fiatal leányt ki boldondá tette anyámat — és engemet?

— Bryán, kérlek kímélj! — Én nem tudom — én —

— Nem tudja? — kiáltja Bryán; de én tudom! Holt Mari!

Vadul dobogó szívében azon remény-nyel áll az anyja előtt, hogy a méltatlankodással fogja állítását meghazudtolni. De nem teszi. Csak a két kezébe temeti az arcát s fájdalmasan nyög.

— Anyám válaszoljon — ugy-e hogy Holt Mari?

— Bryán — mondja az anyja végre — de oly különösen mint ha álomban be-

Szolnok-Doboka-megye és az államosítás.

Említettk, hogy Szolnok-Doboka megyének a napokban tartott közgyűlésén egy tekintélyes kisebbség feliratot kívánt intéztetni az államosítás ellen. A többség leszavazta.

A feliratról közöljük a következőket:

Érdemileg is a kormány által előterjesztett javaslat nem felel meg a történeti jogfejlődésnek, a társadalmi fejlődésre pedig gátlólag fog hatni. Mióta a törvényhatóságok, mint kormányzati szervek megalakultak, — egyik főjogosultságuk s önkormányzati tevékenységükben egyik jellemző tulajdonságuk volt, hogy önmaguk által választott közegek által végezték teendőiket.

E tekintetben Európa egyik külföldi állama sem mutathat fel hasonló önkormányzati szerveket, kivéve Angliát, s ezért a jelen javaslat indokolására általában felhozott amaz érv, hogy mert Európa többi államaiban az állami közigazgatás van gyakorlatban, nálunk is az kell, hogy alkalmaztassék, el nem fogadható, mert míg Európa többi kulturál-lamaiban az abszolút fejedelmi hatalomból fejlődött ki a közigazgatás mai szervezete addig nálunk a rendi alkotmányból, v. g. is az ország rendjeinek az egyes uralkodókkal törvények alakjában kötött szerződésekből, vagyis egy szerződéses alkotmányból indult ki.

Azon ellenvetés ellen, hogy fejlett kulturálomok közigazgatása kizárólag állami közegekkel kell, hogy ellátassék, csak egy példát hozunk fel Anglia közigazgatásában, ahol az önkormányzat mai napig is érvényben van s az ottani sokkal fejlettebb viszonyokra teljesen elegendő.

Most, e javaslatnak elfogadása esetén nemcsak hogy ellentétbe jutunk eddig helyesnek bizonyult önkormányzati szervezettel, hanem kockáztatjuk jövő helyes fejlődésünket is, a mit bármily experimentum kedvéért tennünk nem szabad.

Társadalmi tekintetben két ténnyel látjuk e javaslat célszerűtlenségét s erősen félünk, hogy e két tény miatt egész jövő társadalmi életünket egy nagy visszaesés fogja éltetlenné és satnyává tenni.

Egyik a társadalomban rejlik, másik a kinevezés alá jutó tisztviselőkn.

Társadalmunk szegény, szétszakadozott, legtöbb megyében igen kevés intelligenciával bír arra, hogy önálló életet folytasson, a tisztviselő a kinevezési rendszer mellett — rövid idő alatt idegen vidékek elemeiből állanak, a törvényhatóságok előtt közönyös egyének, a kiknek életcéljuk nem a törvényhatósági érdekek és földadatok helyes ellátása, hanem a kinevező kormány előtti — érdemek szerzése.

A miért tisztviselők és kormányzattal között szükségeset idegenkedés, ellenszenv fejlődik ki, s beáll a kormányzat bürokratizmusa, a gyakorlati élettel a szükségeset összevethetőség, — ennek nem respektálása és a félszeg rendszabályok, — mielőtt még tovább az, hogy a tisztviselők társadalmi feladatok betöltésére képtelenné válnak s kevés intelligenciával bíró megyéinkben vezető erő hiányában a társadalmi élet pusztulásnak indul.

Ha a főispáni hatalomnak kiterjesztése a gyakorlatban és törvényben elég volt arra, hogy a választási rendszer mellett is az önkormányzatot és a köztigyei iránti érdeklődést a minimumra szállítsa le, mi lesz még akkor, midőn minden tisztviselő saját hatáskörében gyakorlatilag korlátlan ur és az önkormányzati közegektől független és befolyásolhatlan, midőn a tisztviselőre nézve az a helyi közvélemény, a mely eddig cselekvésének irányítója volt, ugyszólvá semmi többé, s midőn az összes, az új javaslat által célbavett önkormányzati tényezők csak akadá-

szálna — tudom, hogy az igazságot előbb utóbb meg kell neked mokdani — de engedj hogy én válaszszam meg az időmet.

Egy pillanattal sem várok tovább! — kiáltja indulatosan az ifjú. — Ugy-e Holt Mari?

Bryán — válaszolja az anyja, oly különös vad tekintettel, jéghideg kezeivel kapkodva a levegőben, hogy egy féltékeny — egy dühösen féltékeny férfi kivül mindenki szálnalmat érzett volna iránta Bryán — Dorkának — bocsásd meg — igen, ő volt az Dorka — Dorka volt a kit én — Bryán, hol vagyok?

— Csitt! — mondja a fia. Stebbing itt van!

Ffollított né ismét eszméletlenül s mozdulatlanul fekszik. Bryán kirohan a szobából amint Stebbing belép, s a leány hamar eszméletre hozza urnőjét. — Ffollított né gyengén mosolyog midőn Stebbing egy pohár porto bor megivására kényszergeti, s aztán a szobálmányára támaszkodva felmegy a saját szobájába: de nem fekszik le. — Nagyon sajnálja, hogy mindnyájukat annyira megzavarta, de többé nem fogja azt tenni — ma éjjel semmi esetre. Tehát Stebbing teljesen megnyugodva hagyhatja magára: majd később ő maga levetkezik.

Stebbing még mindig aggályos csupa jóindulatból önféjt s nem akarja asszonyát egyedül hagyni, egész, addig míg az szokatlan erővel mondja —

— Édes jó Stebbingem, legyen olyan jó és ne vitatkozzék velem hanem menjen!

Ekkor engedelmesskedett.

XXXIV.

Midőn Bryán a dolgozó szobájába ment első dolga volt Dorkának írni. Dühös féltékenységének a hevében azt írta

lyok gyanánt tűnnek föl a központi hatalom által zászalagon vezetett tisztviselők előtt.

Közjogi szempontból pedig aggályos e reform, mert bár az új javaslat is föntartja az 1790—91-iki XIX. t. czikknek a vármegyék remonstrálására vonatkozó jogát, de e jog csak írott malaszt, ha a kormány rendeleteit saját tisztviselőivel függetlenül végrehajthatja, — a törvényhatóságok ellenkező határozata dacára is kénytelen lesz haladni az előirt uton a tisztviselői kar, mert existenciáját nem a remonstráló megye, hanem a rendelkező kormány adja vagy veszi el.

Pedig mindenütt alkotmányos államokban rájöttek arra, hogy a parlamentáris kormány-forma a felelős minisztériummal együtt nem elég garancia az alkotmányjogok megvédésére, hogy a jogi biztosítékokat e téren nem aszantni, hanem szaporítani kell, s különösen kell ápolni a törvényhozási intézkedésekben az alkotmányos szellemet.

A mi legutóbbi 15 éves parlamentáris életünk pedig mindenkit meggyőzhetett arról, hogy a kormánynak igen könnyű a parlamentet kész eszközévé tenni s az ország közvéleményével ellentétes törvényeket alkotni.

A mihez még hozzájárult Ausztriával való közös viszonyunk, ott a parlamentáris állapotoknak teljes deroutja, az egyes néptörzsek föderatív törekvései, a melyek monarchiánk másik felét az alkotmányos irányból abszolútizmus felé terelik s már most egy a pártokon felüli kormányt teremtenek a mielőbb egy lépéssel válhatik pártok nélküli abszolút kormány.

Az analog viszonyok a szomszédság részén s különösen az abszolút kormányzás könnyebbége mellett igen könnyen átterjedhetnek hozzánk is, ez magyarázza Deák Ferencnek a kiegyezés alkalmával ama kívánságát, hogy monarchiánk másik részének is adassék meg az alkotmány s állandóan tartassék fönn. Az új javaslat szerinti törvényhatóságok bizonyára nem fogják megakadályozni az alkotmány elleni támadásokat, — a jelenlegiek pedig már többször egyedül őrei és föntartói voltak alkotmányjogunknak.

Elismervén a legnagyobb készséggel jelenlegi közigazgatási állapotainknak visszasszágait, bátrak vagyunk hinni, hogy őszinte aggodalmunk, meghalgattnak, hogy az ország a közjog és a helyes egészséges politikai haladás érdekében a kormány által beterjesztett s a közigazgatás államosítását célzó törvényjavaslat jelenlegi formájában mellőztetvén, nemokára új, a főnebb elősorolt érdekeknek jobban megfelelő javaslat tétetik a Ház asztalára.

Az aláírók a következők: Kornis Viktor gróf, Wass Béla gróf, Biró István, Szombathelyi Győző, Balogh József, Kiss János, Voith Simon, Inczédy József br., Hatfaludi József, Róth Károly, Turtsa Manó, ifj. Bodor Bertalan, Jakabházi Dániel, Kibacher Ferenc, Czetz Kálmán, Esztergár László, Nagy Benedek, Baló János, Rettégi Sándor, dr. Bónis Árpád, id. Gaál János, Jakab Károly, Péchy Mór, Keczely Ferenc, Eszterházy Miguel gróf.

Tan ügy.

M. Gy. Monostor, 1891. május

Hogy mennyire szomorúak az erdélyi tanügyi viszonyok, mily nyomorúságos tanítóink anyagi állapota, azt mindenki tudja, vagy ha nem tudná, az ev. ref. egyházkerület hivatalos lapjából, a Prot. Közlönyből hamar megtanulhatja. Nem lehet csudálkozni tehát, hogy a magyar nyelv ügye tanítóink buzgó-sága ellen is, olomlábakon halad.

Szomorú példát szolgáltat erre, községünk, melynek ev. ref. iskolájába — bár,

„Dorka! Midőn azt állította, hogy azért nem mondhatja meg nekem hogy miért vásárolta meg a Hammond Joscelyn titoktartását mert az másnak a titka, s azt megőrizni becsületbeli dolognak tartja akkor maga nekem hazudott.

— „Hammond Joscelyn ma felkérte az anyámat, a ki hti és igaz volt magához, magához a ki senkihez sem tud hti és igaz lenni.

„Én soha sem fogok többet megtudni mint azt hogy maga megvettére méltó. Szegény bár és megtört szívvel és oly őrltlen szeretve magát a hogy én szerettem még is halát adok az égnek menekülésemért.

A világ minden kincséért sem kötném életemet egy olyan kalandornő életéhez a milyen maga.

Ffollított Bryán.

— Bryán osenget s Szelina megy be hozzá.

Küldjön valakit az istállóba, s mondja meg Humsnak hogy vigye el ezt a levelet az állomásra, s az állomás főnöknek mondja meg hogy adjáját az éjjeli vonattal menő kaulauzák s kérje meg az én novemberben, hogy Londonban tegye fel a postára. Ne beszéljen Hums nyergelje fel King Halt. Nincs elvesztegetni való idő! Siessen! Szelina!

Parancsoljon.

Megértett?

Vagy ismételem a mit mondtam?

Megértettem.

Tehát nézz utánna, hogy meg legyen téve — most engedelmesskedjék majd azután beszéljen.

Aztán hamvas szürke arccsal nehezen ziháló lélegzettel, ajkaiit vérgigra fel és figyelmessen halgatozik, míg bámulatosan rövid idő múlva a fővényes kocsiutról a King Hal patkóinak a zaját hallja.

(Folyt. köv.)

mint biztos tudomásom van több magyar nyelvű szülő áldozattal is, hajlandó lett volna felvétetni, — egyetlen románjuk grófot sem vettek fel, s ezzel nemcsak elhárított az illetékes hatóság az idegen ajkú de megfosztja az alkalomtól, hogy nyelvet tanuljon, — mely a helybeli gr. keleti iskolán ismeretl-n — elsajátíthatassák. Pedig Monostornak itt a havas alatt nagy missiója van.

A magyarság egyik bástyája kell, legyen e román lakta vidéken.

A nép ősei ruháit híven megőrző, pártás lányaink ajkáról a magyar szavak szövege cseng. Azonban a román elem vezetésénél fogva nyelvünk nézve csak akkor nem lehet veszélyes, ha alkalom van nekik nyelvünk megtanulására.

E nép nem csak jó, — de elég felfogni azt, hogy a magyarnyelv megtanulása mily óriási előnye van, — ezért szerfelett óhajtna iskolákba jutni.

Ezen okvetlen valami módon segítsék, — s derék k. r. tanfelügyelő becses figyelmébe ezennel ajánlom és tanulmányozását.

Torna-verseny.

Kolozsvár, június 3.

A torna-vivoda udvarán tegnap délután ép oly érdekes mint tanulásos látvány gyönyörködhetett az oda egybesereglett népszáma érdeklődő közönség.

Ugyanis e napon d. u. 5 órától kezdve 7 óráig a kolozsvári unitárius főiskola vendégeivel tartották meg az évi torna-gálátot.

A növendékek élőkön a főiskola igazgatója Kovács Jánossal testileg megismerkedtek s 8 órakor vonultak a főiskolától a na-vivoda udvarára, a hol már akkor népszáma és előkelő néző közönség volt jelen.

Megérkezés után azonnal Albert Károly e minden dicsegetre érdemes, ritka szaktudással bíró torna tanár vette át a zényletet s a vizsgálat vezetését. A jelenkenyen megnyitott szabad térségen a minő egy 300—350 főnyi tornász társaság kényelmesen végezhetette a szabad gyakorlatokat, melyeknek megválasztása, a csoportok elrendezése, a bemutatott szép eredmények sorban Albert Károly szakértelmét és buzgóságát dicséri.

A versenyek az összes növendékek egyes szabad gyakorlataival vették kezdetüket. Utána csapat tornászás következett, mely negyedórát vett igénybe s a közönség élénk figyelemmel részesítette a kitűnően került tornászati mutatványokat, melyben növendékek különösen helyes testtartás és nos mozdulataikkal tündek ki. 30 osztály csapat ugyanannyi tornaszakozón végezték gyakorlatokat. A kert gyepes helyén labdajátékok is voltak. Három csapatban játéka a kifutót és két csapat a körben forgót.

A játékok közül bemutatottak a II. osztály növendékei az ütő-futó körjátékot és bpesti országos torna versenyre felrúgó növendékek által be lett mutatva a „Szék bennforgó” labda játék is, mely kiváló mértékben felkeltette a közönség érdeklődését, hogy, hogy az abban részt vett derék ifjak zajosan megjeljeneték. A bemutatott labdajáték egyike a testedzésre legalkalmasabbnak, s igen oahjandó, hogy az mennél leesebb körökben elterjedést nyerjen.

Ezek után következtek a versenyek pedig a következő eredményvel.

A versenyfutásban nyertes lett: Székely Sándor I. oszt. és Fodor Zoltán I. osztályos.

A versenymászásban: Kászoni Árpád III. oszt. Hafli József IV. oszt. és Almásy Ferenc V. oszt. Magas ugrás rugó deszkával 2 méter magasságot 3-szor szép testtartással átugrották: és nyertek: Valtz Lajos V. oszt. és Ferencz József III. oszt.

Távol ugrásból: Ferencz József VII. 5 m. 40 cm. Tobjás József VI. 4 m. 90 cm. (a deszka középtől számítva).

A nyújtó verseny tornáznál kitűnő és nyertek: Pálfi Márton VII. oszt. és Csegezi Sándor VI. oszt.

Birkózás karba: nyert Tóth György VII. oszt.

Mint legügyesebb labdajátékos nyert: Orlea Tivadar VI. oszt. tanuló.

A nyertesek közt kiosztottak összesen 11 tallér és egy verseskönyv. Jutalmak adakoztak: Az iskolai előjáróság 5, Vécsei Sámuel 1, Hajós János 2, Petrán József 1, Péterfi Domokos 1, Imre Gergely 1 tallér, Boros György 1 könyvet.

A versenyek befejeztével Albert Károly tanár az összes növendékeket sorakoztatta, s azokhoz Kovács János igazgató tanár intézett nagyhatású és eszmékben gazdag beszédet, melyet egy a közönség, mint az igazság a legnagyobb figyelemmel hallgatott. Kovács János e beszédében a görögök történetéből vett példákat

Az a leány.

Angolból fordította: Amica.

XXXIII.

(Folytatás.)

(86)

— Anyám is felfogadja, hogy ne tudjak meg semmit! — mondja Bryán ingerült-séggel. Tudom, hogy egyikőjüket sem kényszerítem a beszédre. Az a leány kinek a titkát anyám őrizi nem érdemes arra. Ez a titok becselen titok, mert más különben anyám megmondta volna nekem, és ime most midőn előtte állók és azt mondom, hogy — „ez a titok becselen titok” — lehajítja a fejét és nem tiltakozik ellene. Még egy kérdés van mielőtt csengetnék. Néhány héttel ezelőtt láttam az embert, és az akkor azt mondta nekem, nem tudva hogy ki vagyok, hogy olyan tudósítással tudna Sir Ffollított Bryánnak szolgálni, a miért az sok pénz adna. Először jött-e anyám ezzel az emberrel érintkezésbe?

— Néhány hónappal ezelőtt már egyszer volt vele bajom mondja az anyja alázatosan.

— Bryán, — próbál visszaemlékezni nem azon este volt-e — de — nem — csatlódom — a következő este volt — azután midőn ő Dorkát értem, a nagy ködben eltévedt?

— Igen, ugy gondolom, hogy akkor volt.

— Láttam anyám akkor — vagy ő, az a leány kit anyám pártfogol találkozott vele?

Ffollított né válaszol.

— Anyám, én azt gondolom, hogy kérdésemre nem nehéz a válasz! Láttam anyám akkor azt az embert? — zaklatja az ifjú.

— Nem láttam — válaszolja az anyja.

— Tudta anyám abban az időben, hogy Halling Dorka Holt Mari volt?

— Nem tudtam — válaszolja az anyja.

— Nem tudtam — válaszolja az anyja.

— Nem tudtam — válaszolja az anyja.

— Nem tudtam — válaszolja az anyja.

— Nem tudtam — válaszolja az anyja.

— Nem tudtam — válaszolja az anyja.

igazolat mutatót arra, hogy a test fejlesztése minő kiváló gondoskodás tárgyát képezte a görög neuzetnél az ókorban s a görögök szellemileg is azért jutottak oly magas fokra, mert a testzésre különös súlyt fektettek. Kovács János lelkes beszéde nagy hatást gyakorolt a hallgatóságra, s midőn beszéde végén Albert Károly tornatanár buzgó munkáját és nagy szakavatottságát változta az ifjúság viharos élénkezésben tört ki, s perczei kapcsolta a szeretett tanárt.

Kovács igazgatót buzditó beszéde végeztével az ifjúság zajos óvációkban részvevett, a mit szép és tanulságos beszéddel ki is érdemelt. Végeztül nem tehetjük, hogy az ifjúságnak ne gratuláljunk magunk részéről is a felmutatott szép eredményekért.

p.

MINDENFÉLE.

Közlöny, junius 3.

Junius hó 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra. Tisztelettel kérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetésük május hónappal lejárt, vagy a kik előfizetési díjukkal hátralékban vannak, kegyeskedjenek azokat mielőbb megújítani.

Drágaság és tisztviselő.

Közlöny manapság oly drága a megélhetés, a különösen az itt nagyszámú lakóállami, megyei, városi és más egyetemi tisztviselőket annyira nyomja az utóbbi években szokatlan mérvben fellépett drágaság, hogy nagyon is elérkezett az ideje e ma hónap teltével való helyzet megjavításának. Mint hogy ezen az állapotban mulhatlanul segíteni kell, mint halljuk az érdekelt tisztviselői körében élnék mozgalom indult meg az iránt, hogy valamely formában e fontos kérdés megoldassék. Mi a magunk részéről is ohajlandónak tartjuk, hogy a tisztviselői helyzete szemben a megélhetési módok nehézségeivel — valami formában megjavíttassék, s e tekintetben készséggel szolgálatára állunk a tisztviselői karnak arra nézve, hogy jogos kívánalmak illetékes helyeken figyelemre méltassanak. A kérdésre még legközelebről vizsgatunk.

A közlönyi főtéri templomkörüli épületek kisajátítására alakult bizottság tegnap délután a városi tanács-teremben ülést tartott. Jelen voltak: Züllich István elnök, Albach Géza polgármester, Hajós János ny. miniszteri tanácsos, Kovács János ny. miniszteri tanácsos, Kóváry László gondnok, Korbuly Bogdán bankigazgató, Weisz Mór gyáros és Petrány József jegyző. Elnök megnyitván az ülést, jegyző felolvasta a múlt évi zárszámadást és leltárt, melyeket a bizottság jóváhagyó tudással vett. Elnök előterjesztette, hogy a mérésáros társulattal a templomkörüli lévő két házra nézve megegyezés nem jött létre, minnek következtében elhatározott, hogy a tanácsoshoz kérés intézkessék az iránt, hogy a városi közönségnek már megadott kisajátítási jog alapján vezethesse be e két házra nézve a kisajátítási eljárást. Kóváry László indítványára elhatározta a bizottság megkeresni intézni a tanács, illetve a képviselőtestülethez az iránt, hogy a templomkörüli épületek lebontását kezdeményezze és a kisajátítási alap gyűjtése körül melegen buzgólkodott Schütz János képtel a közgyűlési teremben helyezze el és annak leleplezését megfelelő ténnyelések között eszközölje. A bizottság ülésén azon óhajtatásnak is kifejezés lett adva, hogy a város közönsége és a r. kath. egyházak közösen tegyenek lépéseket az iránt, hogy a templomkörüli végleges kerítés terve mielőbb valóstíttassék meg.

A tegnapi torna vizsgáló alkalmával a torna vívó intézet főbírájának torna terem és vívoda ajtóit be voltak csukva. A közönség pedig mind ott akart be menni s a bejáratnál még egy tájékoztató cédulát sem talált mely utba igazította volna, hogy a kevesek által ismert víz felőli kerti ajtón van a bejárás. A közönség nagy része bosszankodva jött kelt, keresgélte a mig rátalált a félre esett bejárásra. Ez különben szelid folytatása a családi telepnek berendezett intézetben koronként felmerült olyan dolgoknak, a milyen például az volt egy ízben, hogy csak egy sundám bundám, ki adott az utat egy időre a vívónak, csupán azért hogy az intézet egyik tisztviselője gyermekei részére tánciskolát rendezzen be a vívó teremben. Mások meg a vívók arra az undorító tapasztalatra jöttek, hogy az öltöző fülkéjökbe házi szükségességeket állítottak be. Egyszer a családi telepnek az jutott eszébe, hogy alkalmatlan egy testgyakorló intézetnek naponta egy órán át való ott tartozkodása a Valótlanságokból koravolt ügyek alatt tehát ezt is ki akarták onnan telepíteni. A szótán át látó és elfogulatlan intézeti választmányon mult, hogy az intézetre nézve ez a szégyenletes dolog nem nem történt meg. Mindennek van azonban határa. Immáron betelt a pohár, a közönség elszévesztése vége

van s az elnöknek öszintén ajánljuk, hogy előhaladott kora és megromlott egészsége való tekintettel engedje át állását fiatalabb az ügyhöz értő és a testgyakorlatok fejlődésének szívén viselő férfinak. Költöztessen ki a tornatanári lakásból és vigye magával az ügy javára a torna intézeti titkárt is, ki testgyakorlatok ügyéhez abszolút nem érhesonlóképen, s a kit az első választásnál dacára hogy ellenjelt volt s ennek szavazat többsége lett volna, elnökileg indítványozta és egyúttal ununizálva szavazaton kívül kikialtotta titkárnak. A jelenlevők el nézték ezt a kis játékot akkor az elnöknek, remélve, hogy azért az ügy jobbra fordul. Most azonban mert eljött az idő, nem veheti most néven az elnök, ha kimondjuk, hogy aproszolgálatoktól saját zsebére gavalléroskodni mindenkinél van joga, egy ügy hátrányára közpénzen épült intézetben ezt tenni azonban nincs rendjén.

Uj tábla bír. Báró Rudayánszky Béla a budapesti kir. törvényszék előadó bírójá a közlönyi királyi ítéltábla bírójává nevezetett ki. Hir szerint a jövő héten már el is foglalja új állomását.

Sötétség. A sétatéri felügyelő bizottság tagjai között egy petróleum lámpát tüztől ki jutalmul annak, a ki megfekteti, hogy miért volt a sétatérben két este egymásután sötétség? E fontos kérdés megoldása elé a közlönyi sétatér közönség nagy érdeklődéssel tekint.

Közlöny pénzforgalma a hivatalnokokkal. Közlönyön egész egy sereg hivatalnok, nyugdíjas, alkalmazott stb. van, kik mind itt kapják és itt költik el fizetésüket. Csak az adóhivatal által fizetett hivatalnokok akkora pénzforgalmat csinálnak a városban, hogy ha ez egy szép napon megszűnnék: kereskedések, mészárosok, vendéglők egymásután adnák be a kulcsot, rendre bukfenecznének. Ime egy futólagos statisztika: Van Közlönyön 815 hivatalnok, kiknek az állam fizet az adó hivatal után összesen 800.000 forint. Van 442 nyugdíjas a kiknek fizet 265.200 forint. Kitesz ez összesen kerek egy millió 65 ezer 200 forint. E tisztviselőbe azonban bele számítva nincsenek az államvasuti hivatalnokok és alkalmazottak, a megyei, városi, pénzügyi, biztositási intézetek és vállalatok tisztviselői és alkalmazottai, a cs. és kir. katonaság és a honvédség testülete, kiknek évi fizetése és zsoldja a két milliót megközelíti. És így 3 millió felüli forgalmat csinálnak a hivatalnokok. Érdekes az, hogy a nyugdíjasok tárczáknak milyen arányban oszlanak meg. A nyugdíjasok száma szerint a következőképp vannak tárczáknak megoszolva: Belügyi 61. Erdészeti 6. Földmívelésügyi 3. Honvédelmi 17. Igazságügyi 47. Közös 10. Katonatiszt 15. Kereskedelemügyi 5. M. orsz. honvédség-egyelő 29. M. orsz. tanulmányi alap 1. Országos tanítói 12. Osztály általános 4. Pénzügyi 165. Vallás és közokt. ügyi 28. Közoktatás nyugszold 19. Cs. és kir. rokkant katonai évi 18. Rókkant csendőrségi 5. Részletes, számszerinti statisztikát közelebről a megyei városi, pénzügyi és más testületi hivatalnokokról is fogunk közölni.

Kisérlet. A boldogult Bach báró szelleme visszajár. A szebeni magyar királyi adóhivatal kisértette meg legújabbán, mely hivatal ugyanis egy ottani kir. hivatalnak tisztekesképpen kiadott bankköteget a következő felirattal szalagot használta: „Von der k. k. siebenbürgischen Landes Hauptkasse. 100 Stück Östr. Banknoten á 10 fl.: 1000 fl. Br. Ez az osztrák avasság! Ez a hájfejtő loyaltás!

Nyári színház. Hunyadi Margitnak, színházunk kitűnő tagjának jutalomjátéka pénteken fog megtartani a nyári színházban, s ez alkalomból színrekerül a nálunk rég nem adott hatásos francia színmű „A 47-ik czikk”, melyben Hunyadi Margit csak a közel multban, a pesti nemzeti színházi vendégszereplése alkalmával az összes fővárosi sajtó legmélegebb elismerését érdemelte ki. Így kétszeres érdeklődéssel nézzünk jutalomjátékára. A szereposztás a lehető legjobboldabb, s részt vesznek az előadásban: E. Kovács Gyula, Iványi, Megyeri, Szathmári, Szentgyörgyi, Főris, Gál, Földes, Szentesy Ilon, Szerényi Giza, Deli Emma stb.

Rendőri hírek. Sötét az éjjelről a rendőri napokönyv képe, még sötétebb a sétatérnél és a külterületen zugutczáknál melyet most tudvalevőleg nem világítanak meg. Pataky Sándor napostiszt alkalmián fáradhatatlan buzgalommal tucatszámra fogdosztatta össze a czellengőket csirgefogókat és éji lepkeket. Részegemberek által elkóvett kisebb nagyobb rendőri kihágások egész csomója van feljegyezve. A pincesz leányok egy-kettő nem csak vissza tér, a korcsmákba, hanem ott még gonoszabb dolgokat is művel. Ma délelben egy sereg vándor cigányt kísérték be a Széchenyi térről, kik ott tanýt töttek és lopni akartak. A rendőrség menesztte őket, hogy ne lopjanak a város határán belül hanem lopjanak, ha akarnak, azonkívül.

Tűz Közlönyön. Tegnap d. u. fél 5-kor valaki a tűztöltő őrnyán tűzet jelentett a 7-ik kerületbe, a belmagyar-utca Andrásföszki Efraim telkén, mire azonnal kivonult az őrség s konstata, hogy a telek hátsó részén az istálló fedél ősmereken okból gyuladt meg. Odaérkezéskor már az Andrásföszki telkén lévő kis fecskendővel lokalizálni

igyekeztek a tüzet, annyira, hogy a tűztöltőnek nem is volt szüksége szerelni A fedelet leverették azon a helyen a hol égett és a takarmányt le hányatták hogy meggyőződjenek arról, hogy a vész teljesen el lett fojtva. A tűznél jelen volt Polcz Rezső főparancsnok is.

A közlönyi felsőbb leányiskolában a vizsgálatok a következő sorrendben lesznek: Junius 8-án vizsgálatot tesz az I. osztály: junius 9-én a II. osztály: 10-én a III. osztály: 11-én a IV. 11-én délután 3 órakor lesz egyszersmint a tanév bezárása. A vizsgálatok minden nap reggel 8 órakor kezdődnek.

Az Emke Balázsfalva vidéki körének f. évi május hó 28-ikán tartott tisztgyűlést közgyűlés alkalmával elnökül Szathmári E. ny. d. y. Lajos kir. járásbíró, alelnökül Lázár Albert birtokos és haszonbérlettel egyhangú lelkesedéssel megválasztva. A közgyűlést sikerült társas ebéd követte, melyet lelkes nők jelenléte díszített és hazafias felkösztöntők fűszereztek. Ugyanaznap délutánján az Emke balázsfalvi iskolája javára majális rendezett a főokkór, mely a késő éjjel együtt tartotta a szép közönséget. A majális az iskolának 40 főt 50 krt. jövedelmezett. Sajnos körülmény képen kell felemlítenünk, hogy a magyarság ezen vesélyeztetett örhélyen a vidéki birtokosság nem kell érdeklődést tanusította a nemzeti ügy iránt.

Tornavizsgálatok. A közlönyi torna-vívó intézetben torna vizsgálatok tegnap kezdtek meg az unitárius főiskola növendékeivel. A tornavizsgák további sorrendje következő: junius 4-én d. u. 5 órakor Ev. ref. főtanoda. Junius 6-án d. u. 5 órakor Polgári iskola. Junius 7-én d. u. 3 órakor Rom. kath. főgymnásium. Junius 26-én d. u. 6 órakor m. királyi. állami tan. képezde. Junius 25-én 5 órakor m. kir. állami tan. képezde. IV. oszt. tornaképesítő vizsgája tartatik meg.

Herezeg Odescalschy Liviust a Közlöny is előnyösen ismert 3. huszár ezredbeli tartalékos hadnagyát ő felseje a a császári és királyi kamarási méltóságot adományozta. Öszintén örvendünk és gratulálunk a szeretetre méltó és népszerű herczegnek.

Az Emke balázsfalva vidéki köré által, az Emke balázsfalvi iskolája javára f. évi május hó 28-án rendezett majálison felülfizettek: Lázár Albert 5 főt, Simonffy Alajos 2 főt 50 krt, Szakács Gyula 2 főt 50 krt, Bresser Mór 2 főt 50 krt, Heiszkovics Lipót 2 főt 50 krt, Ágoston Géza 2 főt, Krabaz Adolf 2 főt 20 krt, Lázár Gábor 1 főt 50 krt, Gocsmán József 1 főt 50 krt, Versényi Károly 1 főt 50 krt, Pongrácz Gergely 1 főt, Gyárfás Károly 1 főt, özv. Mendel Simonné 1 főt, Grímér Lajos 1 főt, Dániel István 1 főt, Pelelovics Miklósné 1 főt, Sebesi Árpád 1 főt, Dobolyi Sándor 1 főt, Kovács Ferencz 50 krt, Enyedy Lajos 50 krt, N. N. 50 krt, Lovasi Márton 50 krt, X. Y. 50 krt, Horváth Ákos 50 krt, Szántó János 50 krt, Máthé Béla 50 krt, br. Bánffy Mihály 50 krt, Schissel Károly 50 krt, Schissel Viktor 50 krt, Urmánczy Kristóf 50 krt, Mátyás Sándor 50 krt, Gál Miklós 50 krt, Schissel Albert 10 krt, Szöllősy Samu 50 krt, Garsi Mihály 20 krt. — Fogadják a szíves felülfizetők a rendező bizottság köszönetét, Balázsfalva 1891. május 31-en. Pongrácz Géza, rendezőbizottsági elnök.

A siketnémák intézetének Helfy Adolf a „Grand” kávéházban eszközölt persely s gyűjtés gyanánt 1 főt 50 krt. küldött; továbbá szelvények eladásából a biharcordai főszolgabírói hivatal 16 főt, Korpona szab. k. város tanácsa 5 főt, a szalárdi főszolgabírói hivatal 36 főt, Köszeg város polgármesteri hivatala 1 főt, a vinyai főszolgabírói hivatal 2 főt, a csákvai főszolgabírói hivatal 2 főt adományt és Imre István lelkes Szász-új-Öröl 4 főt, 70 krt. gyűjtést küldött. Az intézet feltöltő bizottsága a nemes szívű adakozóknak hálás köszönetét.

A Kochin, mint hizlaló. Bánóczi József bpesti tanárúlr írják hogy néhány hónap előtt (még a zajos napok idején) Berlinbe utazott, hol egész a mult hétig oltatta magát a Kochinál. S az eredménye az, hogy a beteg épen tízezerkilőz kilóval hizott meg egy idő alatt s olyan egészségesen tért vissza mint a makk. Aztán mondja valaki, hogy a Kochin csakugyan semmire sem használható. Bánóczi esete bizonyítja, hogy a legjobb hizlalószér. (Akár csak a kukuricza.)

A táviratkozás reformjáról a következőket közlik: A táviratdíjak és a táviratok kézbesítése ügyében jelentékeny változtatások vannak készűb. A kormány a kereskedelemügyi miniszternek a pénzügyminiszterrel egyetértőleg már hetek előtt tett javaslata szerint, elhatározta ugyanis, hogy a táviratdíjak a belforgalomban a jelenlegi alapdíj és szódij elejtése mellett tisztá három krajczárnyi szódijban állapittassanak meg, úgy, hogy a minimális díj 10 szó = 30 krajczárt tegyen. A kézbesítési díjak már júli 1-vel a táviratdíjak legkisebb 1892, január 1-vel fognak életbelépni. Ez irányban a kereskedelemügyi miniszter a legközelebb fogja a kellő rendeleteket kiadni. Hogy a fenti díjrendszer ki fog-e terjesztetni a szomszéd államok közti forgalomra s, az a további tárgyalások során fog eldőlni mely irányban a kereskedelemügyi miniszter immár megtette a szükséges lépéseket.

Millios alkaszatás. Mint New Yorkból stürgönyzik: Bardsley városi tanácsos ellen Philadelphijában megindított vizs-

gálat kiderítette, hogy a tanácsos 1.713.000 dollárt sikkasztott. Számos hivatalnok részes a csalásban. Ugy látszik, hogy Pensylvániában a közigazgatás teljes újjászervezése szükséges.

Léval József székfoglalója. A magyar tudományok akadémia nyelv- és széptudományi osztálya hétfőn délután ülést tartott Szász Károly elnöklet alatt, Léval József r. tag Burns Róbertől írott remek tanulmányával tartotta székfoglalóját. Léval megköszönve taggá történt megválasztását, jeleni azon örvendetes, a magyar irodalomra nagyfontosságú tényét, hogy Burns Róbert összes dalait lefordította.

Az új eziszeretett apát. Vajda Ödönt e hó 8-9 napjain fogja benedikálni br. Hornig Károly veszprémi püspök. Az új apát székfoglalása valószínűleg szeptemberben lesz, a mikorra az újonnan restaurált zirczi templomot is felszenteli a megyés püspök.

Natalia levele. A „Vidél” Natalia királyné egy levelét közli, melyben mindenkelt az ő „kedves és hű belgrádiának” az iránta tanusított szeretetért és ragaszkodásért mond köszönetet. Ezután leírja a királyné, hogy a magyar hatóságok részéről milyen szeretetreméltó f. gadtatásban és bánásmódban részesült és közli, hogy Galaczban az orosz főkonzul mennyire figyelmes volt iránta és a legcsekélyebb óhaját is teljesítette. A királyné nagy kísértéssel néje, Morussi herczegnő birtokára érkezett.

Hírek az egyetemről. A budapesti m. kir. tudomány egyetem jogi karának hétfőn tartott rendkívüli tanári gyűlésén Vécsey Tamás dr. választott meg dékának. Rektori elektoroknak Hoffmann Pál, Herczegh Mihály, Vécsey Tamás és Wlassits Gyula tanárokat választották meg.

Lefejezték kínai tábornok. Egy párisi lap azt újságolja, hogy a Párisból legutóbb visszahivott Tscheng-Ki-Tong tábornokot, kínai követségi titkárt, Kínába érkezésekor lefejezték. Ezt a hírt azonban semmiféle hivatalos jelentés nem erősítette meg.

A császár zsidó gyűlölete. A pétervári pompás zsinagagát bezárták azzal az indoklással, hogy zsinagoga legyen oly városban, a hol a zsidónak letelepedni sincs joga. Ehhez járul még, hogy az épület szépsége messze meghaladja a keresztény templomokat. A császár ma nagyobb zsidógyűlölé, mint valaha. Az a tilalom, hogy a francia kiállítás területén nem szabad a Marcellaisit énekelni, a császár egyenes parancsára vezetendő vissza.

Nyári színház.

„Tűzről pattant leány” czim alatt tegnap a nyári színházban egy szerfelett üres és minden ízében gyenge darabocskát került előadásra Örléy Flóra jutalom játékaul. Elneveztek „Női Gigerlik”-nek is e darabot, de ez csak amolyan ragaszték név, olyan czafarang, olyan csaletek, mellyel gimplit, — akarom mondani, közönséget szokás fogni. A női gigerliknek épen annyi közük van e darabban, mint az író szellemességének. Helyesen mondva: egyik sinos meg e darabban, csak erőszakkal hurcolták oda. Hiszen a közönség nem a darab szellemességén mulatott, hanem a Pusztai hön viczgyártmányait nevette és, boldog isten, ha a színészek nem toldják földjék meg: ezzel a bolondsággal megtörténik az a nagyobb bolondság, hogy a publikum nem tudja meg, hol kell nevetni rajta.

A látszatot azonban a színészek jó hangulata fentartotta. Pusztai Béla volt különösen vig elemében. Görög bölcsekkel merített ki a példabeszédek és közmondások utszéli szótárát. És a közönség mulatott. A szó igaz értelmében mulatott. Ne érje hát Pusztai jó kedvéért semmi megróvás.

A nyári szinkör könnyű légrére nemcsak megtíri, de kedveli is a vig elemű darabokat.

Ez a „Tűzről pattant” ... ugyancsak könnyű. Olyan könnyű mint a hólyag, — de erőtelenebb amannál is; olyan gyenge mint a buborék de nem szines, hanem szennyes-szürke.

A jutalmazandó virágos kedvvel fogadták. A zsinorpadról összetépett virágföszlányokat szortak alá, és egy babékoszortut eresztettek le hosszú spárgán; a zenekarból egy armádia csokor koszorú, és többféle virágokból kiformált legyezők keltek utra. A juniusi b. virágsaison aratta olesó diadalát. Télen ennyi virágból kitelnék, hogy a sétatért évekig világítsák s így nem fordulna elő ott az ugynevezett „pokoli sötétség”; kitelnék belőle az is, hogy a vízvezeték néhány kutját gondolják s a muzeumkert ki-dőlt oldalát megreperálják. Annyi virág volt mondod, hogy a művészet világában illetékes babér — egészen elveszett a piros pipacsok és ríktó rózsák színözönében.

Máskülönbön vig előadás volt az estéli. Örléy Flóra és Pusztai igaz elemekben voltak mindaddig, míg sikerült Magvas Béninek megszerezni a közlönyi távirat hivatalnál egy üresedésben lévő helyet. Mert hát az egész darab e körül forog. Helyet keresnek Béninek és a miatt különféle alakokat vesznek fel.

A „Caokon szerzett völégény” közeli rokona lesz a „Tűzről pattant leány”, a melytény sem Szigeti, sem Costa Károly nem

vonhatják kétségbe. Hogy melyiknek van több jussa az apasághoz? Ók lássák.

Iványi Hájfejtő Mukija elég furcsa alak volt, de a hős szerelmes egyenségehez nem talál. Hová tette Főris Pistát? Hiszen Hájfejtő Muki és Főris egymásnak születtek.

TUSKE PÁL

Közönség köréből.

A közlönyi piac parazitái.

Tekintetes Szerkesztő ur! Az Ellenék egyik utóbbi számában Közlöny városi lakossága által érzett és sajnosban tapasztalt mi-zeriát hoztak felszínre a házi asszonyok.

Meg valom azonban, nem tartozom azok közé, a kik elhiszik, hogy ezen az állapoton segítve lesz. Segíteni pedig lehetne minden esetre, azonban erre a hatásosság fokozottabb erőlyére és határozott fellépésére volna szükség, efféle azonban mi ne várjunk a mi hatáságunktól.

Hiszen a zsidók és a kofák nem csupán a házi asszonyokat, illetve a közönséget adóztatják meg toladók fellépéssükkel, de évenként a városi jövedelmét a behozatali vámnál ezerekkel károsítják meg, a nélkül, hogy a hatáságnak csak eszébe is jutna a rendelkezésre álló közegekkel ezt megakadályozni.

Mert ugyanis már három órák reggel egymásután kullognak, a zsidók és a kofák a városi vámonkon kívül az országutakra; ott össze vásárolják az idegenek által behozott terményeket pótom árért s a vámon keresz-tül minden fizettség nélkül hozzák be, azon a czimen, hogy ók közlönyi adófizető polgárok. Sok esetben pedig, a midőn tudják hogy fizetni okvetetlen kell, a vámt kikerülésével a temetőn vagy egyebet kereszttel vezető gyalog ösvényen térnek be a városba.

A mi pedig bent, a piaci eladásnál vételnél történik, arról igazán ne is szóljunk, mert botrányosabb, szomorubb állapotokat képzelnem is lehet. Ha meglátnak ezek a paraziták egy egy urnót, hogy alkuba szándékozik egy vidéki eladóval lépni, rögtön oda mennek a arczártlan pófával így szólának; „Kérem engedje had vegyem meg, aztán tölem megveheti, ha tetszik.” S ha ellenvetést tesz az illető, olyan kifejezést használnak vele szemben, hogy pirulva kénytelen onnan elvonulni.

Hiszen volna mód e mizerabilis állapotok megváltoztatására, de sajnos, nincs energia a hatáságnak erre. A rendőrök ki vannak a posztára már kora reggel állíva, de nincsenek kitanítra keilőleg. Szagolják a kofák mellett a hűtött és a pecsenye szagot s ha valamelyik polgár felszólítja hogy egy-egy ily csempészék megakadályozására lépjen közbe, azt mondja, neki nem kötelessége és nem is szabad mozdulni. Épen így van a belvárosban, a piacon fel-erült eseteknél is. Nem lehet tehát sem remélni, sem várni, hogy a viszonyok ilyen hatásággal, mint a miénk, javuljanak. Elég sajnos, hogy ennek a levét a közönség kétszeresen issza meg, mert a mit a várostól váncem-peszet czimen ellopnak, annyival többet fizet a polgárság pótdobán, e mellett a piacon kellemetlenkedések mellett két áron szerzhetheti csak be a háztartáshoz sztkészes czik-keket. Tehát kettős adózás és kellemetlenke-dés, csupán azért, hogy a rendőrség gyámol-talanságát felhasználva ezek a piaci parazi-ták kórlátlanul garázdálkodhassanak.

EGY KÖZLÖNYI POLGÁR.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Budapest, junius 3.

Fircák Gyula kinevezetett munkácsi püspökké.

Az új országház építésénél hat emberélet elpusztult. A munkások deszkállványon vittek egy óriási követ, a melyet a kicsi kőszállító kocsiakra helyeztek. A teher alatt a deszkállvány leszakadt, a követ együtt lezuhanhat munkás is. Mindnyája szörnyet halt. A vizsgálatot megindították.

Belgrád, junius 3.

A lapok jelentik, hogy Sándor király legközelebb tartja eljegyzését a montenegrói fejedelem 11 éves leányával Xenia herczegnővel.

Fellőlő szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptalajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a Saison előre haladta miatt raktáromon lévő

NAPERNYÓKEK, valamint kész Confectió-darabokat, ugymint: **köpenyek, mantilletok és Jaquet-eket** melyen leszállított árban elárusítom.

Teljes tisztelettel

(2-3)

BETEGH PÉTER UTÓDA.

H I R D E T É S E K.

Legszebb kert Kolozsavart!

A nagyérdemű közönség részére

Két teke-tér

áll rendelkezésre,

ellátva szőlőn termett bor
és hideg étkekkel.

Külmonostor-utca.

SZEGEDY JÓZSEF,

553. (2-2)

tulajdonos.

Legjobb padlófesték a világon

MARX LAJOS-féle

GAARDENI

BOROSTYÁNKÓ PADLÓ

MAZFESTÉK,

melyvel mindenki a padlóját gyor-
san, tetszés szerinti színre, tükör-
fényre festetheti és a mi fő
célj: nem kerül sokba.A használati utasítás igen
egyszerű és minden bádagon
olvasható.

355. (18-20)

FÖRACHT A. R.

GERGELY FERENCZ-nél

KOLOZSAVART.

Küldő szolgálati tess az emésztési zavaroknál.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI

ÁGNES

FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfel-
sőbb körökben is.

fensége József főherczeg

asztalán rendszer itallal szolgál,

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Párizsban is
egy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen proeserva-
tív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet
sákr borral, gyógycélokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják
tejük azt rövidítve

ÁGNES

forrás néven kiszolgáltatik. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizet és sákr jó
kudatára ajánlja, maradjunk teljes tisztelettel az ÁGNES-forrás
kútkapcsolásához Mohán.Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, szeszkeres-
kedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

Édeskuty L.

eg. és kár. és szorb. kár.
udv. ásványviz. szállító-
m. BUDAPEST, Erzsé-
beti út 8. sz. 1233AZ ÁGNES-FORRÁS KÜLÖNÖS ELŐNYEI:
Gazdag szén-savtartalom. — A bornak színe nem változtatja.
Természetes ízét kellemessé teszi,
a miért is a vendéglős uraknak keverékül "Spritzer" előnyös szolgál-
tot tesz.

Legjobb asztali- és üdítőital.

323. (5-12)

„Szíves figyelembe vétel végett.”

Tekintve ama sok esetben teljesen jogosult bizalmatlanságot, melyet a t. közönség a hirdetések iránt táplál, le-
gyen szabad az alábbi ajánlatomnak azokkal való előnyös megkülönböztetést kérem, a mennyiben áruimat készpénzbeni
bevásárlás folytán bármely végeladással is olcsóbban adhatom; ugymint:Fél szőr ruhakelmék, méterenként 20 kr.
Dupla széles szőrkelmek 35, 40, 50 krtól.
Mosó Cretonok és Voálokat 20, 23, 25 kr.
Legfinomabb mosó Levantínokat 30, 35 kr.
Egy nagy tömeg (3000) mosó Zeffíreket cel-
kos és különböző színekben, a mi eddig
40-50 kr. volt, most 28, 30, 35 kr.Gyerek-napernyőket 35, 45, 50 kr.
Nagy napernyőket 80, 90 krtól.
Selyem napernyőket 1 frt 50 krtól.
Selyem esőernyőket 2 frttól.
Női fél cipőket 1 frt 80 krtól.
Egy nagy tömeg gyerek Trico-köntösöket 1
frt 50 krtól stb.

Ezeket kívül kaphatók:

Chiffonok, Szőttesek, Paplanyok,
Mlederek, Nyári kesztyűk, Ingek,
Nyakkendők.

Mindennemű béllések és Szabó-cikkkek.

Férfi ruhára való gyapju-kelmék, melyekből jó szabóval rendelkezvén, egész rend öltönyöket felelősség mel-
lett elvállalok. Valamint Női ruhák kiállítását is a legújabb divat szerint a legjutányosabban eszközölöm.

Resztlik minden időben kaphatók féláron.

A n. é. közönség szíves látogatását kéri

POSZLER GYULA NŐI- ÉS FÉRFI-DIVAT ÜZLETE,

KOLOZSAVART, BELHID-UTCZA 3. SZÁM.

450. (9-x)

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvizet Európa leghíresebb bálneológusai által az eddig el-
ismert égvényes vasas savanyuvizek legelsőjének jelentetett ki.

Az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizet különösen a következő betegségekben bizo-
nyultak be biztos hatásának: a gyomor és belek idült hurutjainál,
gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési
zavarokban, gyomor- és bélzababban, altesti vérbőségben, vérpan-
gásban, aranyérben, rásztkór és kedélykórban, máj- és lépda-
gokban, az epo kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, eárgaság-
ban, epekövekben, a poszgerj s váltólázakból származott lépda-
gokban, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hószám zavarokban, s külö-
nösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos
bántalmaiban, kezdődő húgy- és fővénykő-lerakódás s húgykő ké-
pződésénél, a méh idült tömüléseivel, dagainál, fehérhólyás s ren-
detlen havadzásnál, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban,
köszvény- és csúzbajokban.Az ásványvizet használatával kapcsolatosan újonnan berendezett
meleg és hideg ásványviz-fürdők, friss kecske-
tej, savó, hidegvíz-gyógymód, massage, svéd tornászati áll az azt
igénylők rendelkezésére.Vannak fürdőorvosok, gyógytár, táviráda, posta. 600 szoba
áll a közönség rendelkezésére, napi ár 50 krtól fennebb; az étter-
mekben nagyon jutányosan étkezhetsz. Szórakozásul vannak: par-
kok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és társalgó-termek, torná-
szati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások,
ugyszintén egy első rangú cigány-zene.Vagyontalan betegek hatóságai ajánlat mellett ingyen la-
kásban és gyógydíjmentességben részesülnek.A bármely irányban jövő gyógyvendégek a földvár! vasut-
állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra
magán- és társas-kocsik szállítják a gyógyvendégeket, társas kocsi
személyenként 1 frt 20 kr., egy magánkocsiórt 3 frt fizetendő.Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad
Előpatak, 1891. évi május hó 15-én

522. (5-x)

A fürdő-igazgatóság.

Hatóságilag engedélyezett

TELJES VÉGELEDÁS

GÁMENTZY JÁNOS

CZÉGNÉL

9. (48-50)

FÓTÉR, Gróf TELEKI-HAZ.

Miután tüzletem néhány hó múlva teljesen feloszlik,

a Tavaszi és Nyári idényre

dús választéku divatkelme raktáromat
legolcsóbb szabott árak mellett

ELADOM.

Készletem tartalmaz: férfi és női fekete, színes és
szürke gyapju-kelméket, batist, satin, zefyr
és toillet, sima és mintázott fekete és színes
selyem-árakat, angol kamgarnokat, terno-
kat és mindenféle vásznakat; u. m. rumburgi, ir-
landi, hollandi házi fonál és gyapotból; ki-
tűnő minőségű asztalneműeket, chiffon minden szé-
lességben; továbbá zsebkendők, mlederek, csip-
keneműek, szallagok, nap- és esőernyők,
kesztyűk, paplan és matrác

eddig első nem fordult olcsó árakban.

Téli cikkek és maradékok potom áron adatnak el.

Kereskedők részére nagy hasznavehető pártik.

Ez alkalommal felkérem mindazon tisztelt vevőimet, kiknek folyó
számlájok nálam rendezve nincs, mielőbb kifizetni sziveskedjenek

Brünni

Posztó-maradványok

2-10 méter teljes öltözékre 5 frt

50 kr.

Posztó-maradványok

2-10 méter egy egész téli kabátra,

Mandarin minden színben, a leg-

finomabb minőségű 9 frt.

Posztó-maradványok

3-10 méter teljes öltözékre 5 frt.

Loden vadász-rokkra

2-10 méter 5 frt.

Posztó-maradványok

teljes nadrágra, sáros és csikos, 1

maradvány 3 frt 50 kr.

Kamgarn,

csak újdonságok, csikos, egy egész
nadrág 6 frt.

Egyenruha-kelmék,

valódi színek, cs. és kir. hivatal-

nokok, pénzügyőrök és veteránok-

nak, mérsékelt áron.

BERNHARD TICHÖ

BRÜNN, KRAUTMARKT 18.

Küldés utánvétellel. Min-

ták ingyen és bérmentve.

Ékesen kiállított mintakártyák,

csak újdonságok, gazdag választé-

kban, kívánatra a szabómester

uraknak megküldetik. 280. (16-20)

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STERNBERG ÁRMEN

BUDAPEST, VII. KERESPESI-UT, 36. SZ.

Saját készítményű

mindennemű

vonós-, verős-, fa- és

réz fuvóhangszerek

és

azok kellékei és

alkatrészei. (20-20)

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

10 cm.
álegend. 1
Ko. 1.50 k.

Christoph Ferenc
SZOBAPALLO-FENYLAKK

1891. (20-21)

Mindegyik
főoszt. kár.
281. (20-21)

A valódi szobapal-
lót készítő
Pápa, K.
Berlin.

Levegő, hogy a szobák, a konyhák és a hálószobák
szép és egészséges legyenek, és a levegő, megújuljon,
szükség van a szobapallokra, melyek a levegőt tisztítják,
szellőztetik, és a szobákban a levegőt megújítják.
A szobapallokok a levegőt tisztítják, szellőztetik,
és a szobákban a levegőt megújítják. A szobapallokok
a levegőt tisztítják, szellőztetik, és a szobákban a
levegőt megújítják. A szobapallokok a levegőt tisztítják,
szellőztetik, és a szobákban a levegőt megújítják.

Valódi kapható: Misselbacher J. B.-nél Kolozsavart, Löw Dánielnél
és Keresztész Kálmánnál Beszterczén, Brugovits és Reháknál Deesen
és Gross Emilnél Szécsvároson.